

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului Parohiile cl. I. și II. pe un an 5000 Lei Parohiile cl. III. . . . . 4000 Lei Parohiile sub clasă . . . . . 3000 Lei Pentru particulari . . . . . 1500 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.</p>	<p>Prețul inserțiunilor Concure de prof. 4000 Lei. Parohii de cl. I 2500, de cl. II 2000, de cl. III 1600. La celelalte publicații 1 cm. □ 20 Lei</p>
---	---	--

RUSALIILE

Prin negura păgână a veacurilor, prin răz-
bunarea și uciderea a frate de către frate și
peste haosul desnădăjduit al omenirii oboșite,
Dumnezeu trimite pe Fiul său în lume.

A căutat lumea fericirea, rostul său pe pă-
mânt, de unde a venit și care este sfârșitul
omului pretutindeni, și secole de-a rândul.

S'a adăpat la filosofia omenească a tuturor
vremurilor, a gustat fericirea tuturor curentelor
și a văzut că ce este de mână omenească, nu-
i poate da liniște mântuitoare cerească. Iar ridica-
carea și căderea imperiilor îi marea buimăceala
chinuitoare, pregătindu-o pentru ceva supra-
omenesc.

A văzut putere, a văzut robie, a văzut ură,
a cunoscut știință și a trăit cele 7 minuni ale
mâinii omenești, dar nu a aflat în nici una
iubirea, care leagă oamenii și popoarele într-o
liniște sufletească și nici *mila cu iertarea*, cari
asigură pacea și odihna trupezască.

Dar, Dumnezeu la răscruciile mari ale nea-
mului omenesc, când mintea încetează și pute-
rea dispare, intervine direct în lume. Așa prin
trimișii săi patriarhi, profeți, iar mai apoi, la
plinirea vremii, când impasul era mai greu, prin
însuși Fiul său.

Divinitatea din iubire îl trimite în lume să
învețe necunoscuta lege a iubirii.

E omorât trupezte — căci așa se răsplătește
aproape întotdeauna binele — dar din milă și
iertare, după a sa la cer înălțare, promite a treia
persoană dumnezească, pe Duhul Sfânt: „*Când
va fi venit Mângăetorul pe care eu îl voi trimite
vună dela Tatăl, Duhul adevărului, care dela Tatăl
purcede, acela va mărturisi pentru mine*“ (Ioan 15,26).

Ziua Rusaliilor este ziua împlinirii acestei
făgăduințe.

Căci în ziua de Rusalii, „când fu împlinită
ziua cincizecimii, toți — ucenicii — erau îm-
preună la un loc; Și fără de veste se făcu su-
net din cer ca de un vânt ce bate tare și umplu
toată casa unde ședeau. Și li-se arătară limbi
ca de foc despărțite, și se așeză peste fiecare
dintre ei, și toți se umplură de duh sfânt, și
începură a vorbi în alte limbi...“ (Fap. Ap. 2,1-4).

Ziua Rusaliilor este ziua minunii limbilor,

Și în amestecul limbilor în cari trăim, mi-
nunea limbilor e actuală și am dori-o fiecare.
Dar ea ne întărește și credința în *minunea*
Duhului Sfânt făcută cu cei 12 apostoli, cari în
ziua de azi vorbesc tuturor semințiilor pămân-
tului în limbile lor.

Apostolilor, oameni simplii, le rămâne po-
runca Celui răstignit de a întemeia Biserica sa
a cărei primă piatră El a pus-o și a cimentat-o
cu dragoste și cu sânge.

Azi sunt numai 10 zile, de când Hristos
s'a despărțit de ei înălțându-se la cer și ei pot
vorbi fiecăruia în limba sa.

Dar ziua de Rusalii este și ziua comemo-
rării mării biruinți în istoria întemeierii Bisericii
văzute, când după predica lui Petru se botează
„ca la trei mii de suflete“ (Fapt. Ap. 2, 41).

Este ziua întemeierii neînfricării și a cura-
jului, ce duce la sacrificiu pentru Hristos.

Este ziua alungării fricii și înlocuirea ei cu
dragostea morții pentru Iisus.

*Este ziua de memento pentru apostolii de azi
ai lui Hristos.*

Veacuri au trecut, Biserica lui Hristos a
crescut. Furtuni vijelioase a întâmpinat, dar nici
porțile iadului nu o au sfărâmat. Duhul Sfânt
este cu Ea.

Încercările o au purificat și curățit de ru-
gină ca focul fierul, iar suferințele o au întărit.

Doamnă, prorocirea lui Ioel, amintită de
Petru este asupra noastră: „*Sânge și foc și nor*

de fum sunt pe pământ. Soarele e înfășurat în întunec și luna în sânge mai înainte de a fi venit ziua Domnului, ziua cea mare și strălucită (Fapt. Ap. 2, 19-20).

Dar, cum nu este dat omului a ști sfârșitul zilelor — căci deși se sumește, e închis într'o necunoștință: fără știință vine în lume, fără știință iese din lume și tot fără știință a trăit în lume —, așa nici acum nu-i este dat a ști de nu sunt aceste proorocii a lui Ioel semne de sfârșit de veac, premergătoare zilei celei mari, și intervenirii tale din nou în lume, căci negura, răzburarea, uciderea și desnădejdea a cuprins omenirea.

Păstorii tăi sunt îngrijorați pentru turmă și mai ales înfricoșați pentru ei.

Trimate, rugăm-Te în ziua Cincizecimii, Duhul tău cel Sfânt acum ca și oarecând asupra turmei ascultătoare și asupra Apostolilor tăi, ca dispărând frica să descue ușile, să nu cadă în târgueli de adevăruri creștine și să te povăduiască curajoși până în ziua botezării *ca la două miliarde și jumătate de suflete.*

de Pr. ILIE CÂMPIANU

Din filosofia pastorației ortodoxe*

III. PASTORAȚIA FALȘĂ

2. Orice slujire preoțească este o mare realitate spirituală, este întruparea Duhului Adevărului. Ca urmare, această slujire niciodată nu este „neutră“, ci poartă în sine: ori viața de veci, ori moartea veșnică. Intrebuințarea obiectelor sfinte, a lucrării și a predicării numai formal, în chip ritualistic, fără suflet, dă naștere în lume la o acțiune negativă.

Cei orânduși dela Domnul Iisus Hristos a fi mijlocitori între El, Unicul păstor și oile turmei Lui, în mare parte s'au vădit a fi zid între Lumina lui Hristos și popor. „Te va bate Dumnezeu, *părete vărui*“, i-a spus Apostolul Pavel arhierelui (Fapt. Apost. 23, 3).

În adevăr, mulți chemați în cursul istoriei au fost asemenea unui „Zid vărui“, posedând cheia înțelegerii, „nici ei nu intrau (în împărăția cerurilor) și nici pe alții nu-i lăsa să intre“ (Mat. 23, 13), deoarece aceștia strecoară țânțarul riturilor și al formalităților și trec cu vederea cămila dreptății, a milei, a simplității și a smereniei lui Hristos.

Nu poate nici un ateist să aducă Bisericii

lui Hristos atâta rău și să introducă atâta pustiire în ograda Bisericii cât poate un preot rău și lacom, căruia este dat și dela care nu s'a lual harul de a săvârși sfintele taine și de a purta haina preoțească.

Astfel „lucrători de nedreptate“ devin toți acei slujitori cari înlocuesc pastorația harică a lui Hristos cu idolatria fără har; slujirea poporului o înlocuesc cu dominarea asupra lui, aceia care țin seama nu de oile cele slabe, ci de cele grase; care se bucură nu de întoarcerea păcătosului (Luca 15, 7-10), ci de dreptul care n'are și nu simte nevoia de pocăință și se bucură mai ales dacă acești „drepti“ susțin îmbelșugat viața pământească a păstorului idolatric; care săvârșește cele sfinte ale Bisericii asemenea unui ritualist păgân, fără credință și iubire, fără osârdie și rugăciune din inimă, fără slujire lui Dumnezeu în Duh și Adevăr.

În lume sunt puține suflete luminate de duhul înțelepciunii lui Hristos, care văzând sminteală în preot să nu se smintească în Hristos și Biserica; ca din contra — să se unească cu Hristos cu și mai multă caldură și să iubească Biserica Lui; să se silească a sluji lui Hristos cu și mai multă râvnă, văzând trădarea. Majoritatea „credincioșilor“, văzând o mică sminteală, se clatină în credință nu numai în Biserica, dar și în Dumnezeu. Aceștia sunt pe cale de a se îndepărta de Biserica. Fiind „copii în credință“, nu pot fi judecați cu severitate, ci trebuie să-i ajutăm și să-i apărăm. Deaceia și s'a spus: „iar celui ce va sminti pe unul din acești mici care cred în Mine, mai de folos i-ar fi ca să-și atârne o piatră de moară de gât și să fie aruncat în adâncul mării“. (Mat. 18, 6).

Iată câteva semne ale pastorației false:

1. Lăcomia, materialismul practic, condiționarea rugăciunii sau a Tainei cu recompensa bănească, fapt care constituie un păcat și o schimonosire a Impărăției lui Dumnezeu.

2. Pompa, luxul, teatralismul... (Ingerul a prevenit pe sf. Erma privitor la păstorii falși, spunându-i: „Să ști Herma că acolo unde este pompă, este și lingușire sau viclenie“, adică falșitate în fața lui Dumnezeu). Slujbele ortodoxe nu sunt „lux“ și nici „teatralism“, ci o realitate simbolică de rugăciune — blagoceștie, este o cântare adusă lui Dumnezeu cu vocea, culorile și acțiunea — aducere lui Dumnezeu a tot trupului și sufletului lumii acesteia.

3. Lingușirea pe lângă cei puternici și bogați. Atitudine neglijentă față de săraci și oamenii cei nebăgați în seamă. Smerenia falșă și teama de a înfrunța păcatele celor puternici ai

* Vezi Nr. 25.

lumii acesteia. Mânie și asprime față de supuși, surâs și închinare în fața celor mari.

4. Propoveduirea în biserică a valorilor pământești, scufundarea în grija lucrurile lumii acesteia, sau identificarea cu ideile care sunt direct, sau indirect în detrimentul lucrării pastorale. Necuviință în biserică. Aceasta din urmă aduce multă sminteală în popor.

5. Căutarea mărire, cinstei și a mândriei pentru sine. Semnele necredinței pastorale: „cum puteți voi să credeți, când primiți mărire unul dela altul, și mărirea care vine dela unul Dumnezeu n'o căutați“ (Ioan 5, 44). Semnele credinței pastorale: „Cine vorbește dela el, își caută mărirea sa. Cine însă caută mărirea celui ce l-a trimis pe el, acela este adevărat și în el nu este nedreptate. (Ioan 7, 18)

6. Nepăsare față de sufletul omenesc. „Năimitul și care nu este păstor și ale cui oile nu sunt, vede lupul venind și lasă oile și fuge, iar lupul le răpește și le împrăștiie, iar năimitul fuge, pentru că năimit este și nu-l doare inima de oi“ (Ioan 10, 12-13) Acestea sunt, în principiu, semnele pastorației false. Urmează să vedem pastorația cea bună.

Preot Boris Răduleanu.

Stăpânirea de sine

„Cel ce se învinge pe sine, este mai puternic decât cel ce cucerește o cetate“. (Schiller). Prima victorie în viață o obținem când am reușit să ne învingem pe noi înșine. Cel mai mare dușman al nostru, suntem noi cu propriile noastre pasiuni și dorințe. Înainte de a începe lupta cu ispita lumii și cu tentațiile vieții, trebuie să ne războim cu eul nostru cel trupesc. Lutul din noi e greu și ne atrage spre pământ, iar duhul din noi tinde spre lumini divine și se agită spre a evada și a se înălța. Pornirea spre păcat și comoditatea sufletului, nu poate fi oprită și disciplinată decât prin acest act al stăpânirii de sine. Să poți porunci instinctului și să fi ascultat de pasiuni, iată adevăratul stăpân al vieții sale. A face ce-ți poruncești conștiința și a voi numai binele aproapelui și al tău, înseamnă că ești tare și stăpân pe faptele tale și pe sufletul tău.

Cu stăpânirea de sine încep cuceririle etice și biruințele spirituale. Personalitatea morală începe cu acest act al stăpânirii de sine și cu disciplina renunțării la egocentrism. Prin stăpânirea de sine biruim instinctul și-l orientăm luminat de rațiune spre libertatea spiritului. De-

aceea „stăpânirea de sine înseamnă reducerea sferii de influență a tendințelor și impulsurilor periferice și concentrarea a ceea ce voiu numi *atenția spirituală*, adică atenția conștiinței la porțile simțurilor prin care invadează în ființa noastră atâtea sugestii și tentațiuni primejdioase. Fără această atenție spirituală încordată, permanentă și preventivă sufletul nostru cade repede victima tuturor incubațiilor funeste. Este postul înaintat al conștiinței în viață¹. Este antidotul preventiv contra) maladiilor morale. Prin stăpânirea de sine căpătăm imunitate contra micobilor și otrăvii păcatului. În plus creem starea prielnică unei receptivități spirituale și unei vibrații etice.

Stăpânirea de sine, e sinceritate cu tine însuși și renunțare la egoismul luciferic. E biruința asupra ispitei, ce apare mascată abil; fie ca la Pafnute în Thais, fie ca la Pluie de S. Manghan; fie ca în Tanhäuser de Wagner.

Despre puterea de seducție a ispitei sunt pline de sens cuvintele bufonului din prologul de Faust: „*Te vezi prins și nălănțuit, fără să știi cum. Panta e plăcută și vă poartă. Pe urmă când te-ai crezut destinat fericirii, atunci amarul durerii vine: iată romanul terminat*“. Pentru a rezista asaltului permanent al păcatului și atacurilor violente ale ispitei; trebuie să căpătăm prin exercițiu deprinderea stăpânirii de sine. Pentru a ajunge la această voință și putere sufletească trebuie după cum spune fericitul Augustin: *Magnus esse vis? A Minimi incipe!* Să ne stăpânim dela lucrurile mici, spre a ajunge la fapte de bravură și eroism.

Stăpânire de sine vedem la M. Scevola, care a suportat să-i ardă mâna de viu, spre a demonstra virtutea civică a Romanului care nu trădează. Stăpânire de sine e la Iisus care răspunde la torturile și chinurile călăilor: „Doamne iartă-le lor că nu știu ce fac“!. La fel Iuliu Cezar, avea obiceiul să numere până la 20 când era mâniaș pentru ceva, apoi răspundea și hotărâra. A te stăpâni, înseamnă a nu răsplăti răul cu răul, înseamnă a întoarce și obrazul celălalt celui ce te-a lovit. În acest sens, în istorie, a rămas gestul filosofului Crates; când fu palmuit de pictorul Nicodromus el nu numai că nu-i întoarce palma, dar scrise pe obrazul său sângerat: Nicodromus m'a lovit!“ Aceasta e proba nevinovăției și stăpânirii sale. Pentru a ajunge la această înălțime morală trebuie să nu cedăm niciodată pornirilor și impulsurilor josnice. Totul e în funcție de voința și hotărârea ta. Deaceia se zice de către practicii Americani: „Seamănă în sufletul tău un gând și vei secera o dorință; seamănă o dorință și vei secera o faptă; seamănă

o faptă și vei secera o înclinare; seamănă o înclinare și vei secera o deprindere; seamănă o deprindere și vei secera un caracter; seamănă un caracter și vei secera prin el soarta". Iată cum în viața prin hotărîrea ta poți pierde sau câștiga totul. Cheia succesului și a fericirii în viață stă în voință și stăpânire de sine.

Această educație și fortificare a voinței ne dă tăria de caracter. „Trebue să ști să poruncești ochilor, urechilor, mânilor, picioarelor, nervilor, stomacului tău, să te asculte și să te ajute. Legea întăririi voinței îți cere exerciții zilnice". Nu e mare lucru să fugi la vale și să dormi la umbra deasă în luna lui cuptor. E virtute și cinste a sângera și cădea în drumul spre vârful muntelui și a suferi crivățul patimei deslănțuite. Prin renunțarea la sine, prin truda și lupta cu tine însuși și prin voință tare și muncă ordonată poți fi cuceritorul vieții și biruitorul suferinței și mizeriei din lume. În acest scop cercetează istoria și vei vedea că lumea e cucerită nu de leneși, mincinoși, tricoși și comozi; ci de luptători, muncitori, îndrăzneți și de eroi. Toți au fost oameni de voință, stăpâni pe ei și au putut stăpâni pe alții, stăpâni natura și istoria. Iată exemple de stăruință și stăpânire de sine. Garfield, în studenție secera vara să-și strângă banii necesari pentru cărțile didactice și taxa școlară și a ajuns președinte a Statelor Unite. Cel ce a inventat locomotiva a fost lucrătorul dintr'o mină de cărbuni numit Stephenson. Vestitul Astronom Herschel cânta într'o orchestră; iar în pauze cerceta bolta cerească cu telescopul și descoperirea lui Uranus l-a făcut nemuritor. Tipograful Franklin, prin muncă aspră și prin voință tare a ajuns renumitul președinte al Statelor Unite. La fel Newton și Laplace, la fel Kepler și Faraday au fost giganti ai voinței și uriași ai stăpânirii de sine.

Așa vei ajunge omule o personalitate și un caracter distins. Tăria de caracter e nota de nobleță și titlul de onoare a unui *nume bun*. Prin tărie de caracter înțelegem „a avea o voință tare, statornică și neclintită în aceea ce am aflat după o cercetare și judecată matură, că corespunde vocii celei sfinte a conștiinței și voinței neclintite a lui Dumnezeu". Prin tăria caracterului moral, înțelegem că dela linia adevărului și a binelui să nu te poată abate nici corupția și seducția dominației, nici arginții trădării și mirajele puterii, nici violența și teroarea și nici suferința și moartea. Dacă în foc se lămurește și definește aurul; apoi tot în focul suferinței pentru ideal se oțelește și afirmă omul de caracter. Incât pentru credință și ideal să nu știi de tranzacție și compromis și să fii hotărît

pentru suferință și intransigență. Prin baia suferinții pentru dreptate și ideal, sufletul se purifică și voința se tonifică. Durerea și lacrima, suferința și mizeria, lupta și moartea *nu sunt numai nenorociri*, ci prilejuri de experiențe și fapte eroice. Gândiți-vă la Dante care și-a terminat Divina Comedie în mizeria exilului!. La fel genialul Mozart, în boală și lipsă a isprăvit Requiemul. La fel Eminescu, în lipsă și frig, în boală și greutate a creiat nemuritoarele sale poezii, perle ale literaturii universale.

Gândiți-vă la drama lui Iisus și la tragedia Golgotei și veți înțelege că adevărul umblă prin lumea cu capul spart iar dreptarea poartă pe frunte o coroană de spini! Gândiți-vă la sfinții apostoli și la martirii uciși cu pietre și sfâșiați de fiarele sălbatece și veți pricepe sfânta pasiune a suferinței pentru suflet și înviere, pentru ideal și credință.

Prin logica crucii și prin mistica martirică, vom descitra vrednicul adevăr: *că fără suferință nu există biruință, că fără jertfă nu există transfigurare și că fără moarte nu există înviere.*

Martirii vieții creștine și eroii vieții naționale, rămân în istorie pietre de har și exemple de viață spirituală și trăire mistică. Suferința e școala virtuții și arsenalul caracterului moral.

Sfinții cu viața lor au mărturisit adevărul credinței lor. S'au dăruit pentru ceea ce au crezut, ca să biruiască prin jertfa lor adevărul învierii noastre. Au murit, biruind moarte și au contribuit la afirmarea plenară a doctrinei creștine în lume.

Gândiți-vă la cetele de voluntari ai morții eroii neamului — ce au înfruntat vitregia istoriei și turtuna frontului; senini și decisi la moarte pentru idealul patriei. Stăpânire de sine și eroism moral e lupta și cu tine însuși și biruința asupra ispitelor satanice. Tăria de caracter e hotărîrea de a înfăptui binele și instaura dreptatea între oameni. Tărie de caracter, înseamnă a nu-ți trafica conștiința și a nu-ți trăda idealul. Adică, a nu renunța la ccr și mântuire; pentru lut și vremelnicie.

Intr'adevăr tăria de caracter e valoarea sufletului nostru, e onoare și patrimoniul spiritual al nostru, căci „onoarea constă în recunoașterea valorii unei personalități și în mărturisirea acestei valori". E cinstea și demnitatea omului virtuos, pe care pierdută odată n'o mai poți redobândi. Deaceia „tăria caracterului ne câștigă stima și încrederea oamenilor". Omul de caracter nu e o marfă de cumpărare și un obiect de dispreț; ci el e o valoare care se impune și o energie care se afirmă. El n'are șira spinării de cauciuc și gura plină de merea lingușirii lichelești. El

nu poate abdica dela linia corectitudinii și nu poate fi învins prin șantaj și viclenie. El își respectă cuvântul dat și nu linge unde a scui-pat. El nu poate fi uneltă și instrumentul nimă-nui. El știe ce vrea și ce poate! Își cunoaște puterile și nu se oprește la mijlocul drumului și nici nu se abate dela linia onoarei și a cinstei. Pe acest om se poate conta și pe tăria caracterului său poți fi sigur de sinceritate și lealitate. Acest om nu va roși niciodată de faptele sale și nu-și va renega niciodată credințele sale. De multe ori prezenta acestor exemplare superioare e incomodă și apăsătoare pentru unii; totuși ei stau drept și nu cedează nimic din dreptatea lor și din drepturile altora.

Omul de tărie sufletească, e un om de voință și conștiință. Voința de a înlăptui binele altora și conștiința împlinirii datoriei. Voința de a sta în slujba aproapelui din conștiința solidarității spirituale. E omul de energie și tenacitate care tinde spre ideal, lupă pentru dreptate și se sacrifică pentru imponderabilele vieții. Munca pentru binele comun și jertfa pentru comandamentele istoriei, e criteriul de valorificare a faptelor mari. Infrângerea egoismului denotă voință, iar urmărirea gândului bun e încununarea capacității eroice.

Omul care e o personalitate morală va birui răul și piedicile din calea binelui și nu va avea odihnă până ce nu va concentra și valorifica în viață principiile spirituale și dictatele conștiinței morale. Prin stăruință și prevedere, va dobândi deprinderea virtuții. Prin curaj, optimism și îndrăsneală nu știe de imposibil și nu cunoaște *disperarea*.

Știe logica luptei și e pătruns de semnificația jertfei. Fuge de maniera lui Pilat și disprețuește manopera lui Iuda. Alege calea crucii, care înalță și transfigurează. Lasă comoditatea și caută riscul. Caută calea spre urcuș și e înarmat de ascensiunile spirituale. Se ridică din căderi și obstacole, întărit și fortificat. Mereu încrezător în viață, adună în jurul său și admiratori și calomniatori. Nici lingușirea și nici bârfeala nu-l atinge, căci el domină cu chip de vultur intriga și cursele luciferice. E omul integru, care știe pentru ce trăește! E stânca de care se lovesc valurile spumegânde ale vieții și nu-l pot clătina din poziția sa, unde-și îndeplinește pe deplin datoria.

Dispune de rezistență morală la atentatul ispitei și e capabil de energie la chemarea conștiinței de a face binele. Intocmai ca un stejar puternic bătut de vânt și grindină, omul de caracter, nu se intimidează de urlatul și vitregia

vieții ci stă ferm și neclintit pe poziția moralității și a umanității.

Aceasta e deprinderea morală, la care se ajunge prin *eforturi, exerciții de voință* și multă stăruință. Intotdeauna să facem apel la elementul eroic, spre a reuși să devenim prin libertate și disciplină consimțită, oameni morali și caractere tari.

Prin aceste personalități se va produce climatul prielnic unei renașteri spirituale, care ne va da certitudinea și perspectiva reconstrucției sociale.

Prin statornicia și intransigența acestora, reformarea conștiințelor și înviorarea inimilor istovite, devine o realitate simțită și trăită.

„Inceputul virtuții este stăpânirea de sine. (A. Gr. Olănescu).

Prin stăruință și răbdare în lupta vieții, reușim să ne formăm personalitatea, căci, „întru răbdarea voastră veți dobândi sufletele voastre“. (Luca XXI, 19).

În această luptă grea să cerem ajutorul lui Dumnezeu și să cooperăm cu grația divină. Să nu picrdem din vedere că fără Dumnezeu nu putem face nimic, decât doar să ne sinucidem.

Contra nedreptăților și pentru cei ce se plâng de greutatea vieții și de neputință în luptă cu sine, cu lumea și cu ispita redau următorul exemplu. Un călugăr se văita în fiecare seară superiorului său de necazurile, primejdiile și greutățile zilei. Într-o zi superiorul l-a întrebat care e necazul și chinul ce-i face viața atât de grea?

Vai, zise călugărul, este un lucru și o muncă, pentru care toate puterile mele nu îmi sunt de ajuns, dacă darul lui Dumnezeu nu m'ar întări și nu m'ar însufleți! Lucrul meu este mare: *eu am să îmblânzesc doi șoimi, să păzesc doi iepuri, să dresesc doi uli, să înving un bälaur și să lupt cu un leu*“.

Superiorul l-a rugat să-i explice acest lucru, că nu înțelege nimic. Călugărul i-a spus: „Cei doi șoimi sunt ochii, pe care trebuie să-i îmblânzesc și să-i păzesc, ca să nu privească cu poftă la fuctele oprite, ce ar strica inimii mele, dacă le-aș lua și le-aș mânca“.

„Cei doi iepuri sunt picioarele mele, pe cari trebuie să le păzesc, ca să nu umble pe calea păcatului“.

„Cei doi ulii sunt mâinile mele, pe cari trebuie să le silesc să lucreze“.

„Bälaurul este limba, care vecinic trebuie ținută în frâu, iar leul este inima mea, cu care trebuie ncîncetat să mă lupt“. Acesta este lucrul meu, aceasta este munca mea zilnică, aceasta este povara, acestea sunt fierbințelele mele zil-

nice, care mă fac să oftez și să mă topesc, să mă usuc.

La aceasta mărturisire a călugărului, superiorul său zice: „Dacă vrea Dumnezeu, să ne apucăm cu toți cu seriozitate sfântă și să luptăm în fiecare zi contra păcatului, contra ruinii inimii noastre proprii“.

La această luptă e chemat fiecare om și arma cu care poate învinge e stăpânirea de sine și asistența harului ceresc. „Toate le pot în Hristos celce mă întărește“ (Filipeni IV, 13) zice apostolul și cu el să zicem și noi: Toate le pot căci sunt stăpân pe faptele și gândurile mele și Dumnezeu mă ajută să fac lucruri mari și fapte eroice.

Să adăugăm la stăpânirea de sine, asceza, postul și rugăciunea și așa vom deveni oameni noi, caractere alese și personalități eroice.

Despre acestea în alte articole.

Profesor I. Bulea

ANIVERSAREA

CENTENARULUI PRIMII REVISTE
STUDENTEȘTI CLUJ, 1845

„OMUL ȘI VIAȚA LUI“

POEZIA REDACTORULUI NICOLAE POPEA.

REVISTA:

ZIORILE PENTRU MINTE ȘI INIMĂ:

CLUJ, 1845—1846.

II

„OMUL ȘI VIAȚA LUI“

Ca un Castor¹ se ivește,
Ca un măgurel de pom,
Și ca Narcis² se topește
Umbra fiecărui om!

Nu-i în orizont se *custe*³
Fără de termin,
Nu e nimeni se nu guste
Fatalul venin.

Așa-i voia cea *diecească*,⁴
Asta i data omenească,
Că floarea se vestejească,
Eară omul să se sfârșască.

Ca cărbunele spudit

1. O floare ce iute se vestejește.

2. Tot floare decorativă, ce iute se sfârșește. I. Simionescu, Flora României, Bucur. 1939 pg. 393.

3. *Custare*, e verbul la modul infinitiv, dela „costare“, (latin) *a trăi* — Vezi *filippide*. Alexandru, introduce în isforia limbii literaturii române, Iași 1888, pg. 66. III. E un anarhism al secolului XVI, des întrebuințat în P.ia Orașitei 1531.

4. *Diecească*, e latinizare, neologismă, neisbutită a timpului, I. jumătate a secolului 19, decesc divinesc, *dumnezeesc divinus*.

Ca arborul gălbenit,
Așa el se amurțască.

Tristă, mută lăcrimare,
Varsă omul pe pământ,
Vaite, plâns și suspinare,
Nu-i mai au stâmpământ.

Numai umbră sburătoare
Intre al morții car,
Viața trecătoare,
Plină de amar.

Așa dară, în superare,
In necaz și lăcrimare,
Va trăi omul sub soare,
Fără vre-o îndestulare,
Nu va fi el mulțămit
Cu soartea, ce-i-au merit,
Până la a sa înmormântare“.

(sfârșit)

Notez, că poezia e scrisă cu ortografia timpului de atunci.

De încheere, a celor fixate aici, mai împrumutăm și cuvintele afectuoase a unui ales scriitor și membru activ al Academiei Române, din București, Iosif Vulcan,⁵ nepot de frate al mecenatului prelat dela Oradea, Samuilă Vulcan, despre revista primă studentească românească:

„La anul 1845-1847, fiind student în Cluj, Papiu Ilarian⁶ redigea o foaie românească scrisă; ce conținea opuri beletristice și era intitulată „Zorile“, această foaie se împărțea pentru cetire între cei 50-60 studenți români cari studiau atunci la Cluj, și după puține mijloace de deșteptare națională pre acel timp contribuia foarte mult la înălțarea patriotismului celor tineri, carii peste un an aveau să devină tribunii poporului Român din Transilvania.

Această foaie făcea mult șgomot pre acel timp în Cluj; nu numai între români, dar chiar și între unguri; începură a se interesa peste puțin de această foaie canceliștii români din Oșiorheiu, între cari era și Avram Iancu, coleg de școală și amic intim al lui Papiu.

Câteva opuri din foaia aceasta se publicară și în „foaia pentru minte, inimă și literatură“. (Gh. Bariț Brașov).

Astă foaie făcea din tinerețea română din Cluj, așa zicând, un singur trup și suflet; mare naționalism și armonie domnea în tinerețea română de-atunci în Cluj; avea o adevărată pre-

5. *Iosif Vulcan*, Panteonul român portretele și biografiile celebrităților române, tom. I., Pesta 1869, pg. 126 și urm. *Nicolae Snilică*, Alexandru Papiu Ilarian, ca student la liceul academic din Cluj 1932 Târgu-Mureș.

6. *Nicolae Popea* Memorialul mitrop. Andrei baron de Șagunș sau luptele politice naționale ale românilor. Sibiu, 1859 t. I. 34, ja urmă. zugrăvește plastic viața studenției noastre, de atunci și viața socială, politică, culturală, bisericăscă a intelectualilor noștri.

simțire a evenimentelor, ce urmară mai târziu“.

Acestea sunt până azi toate, ce s'au strecurat la noi, despre întâia revistă românească studențească.

Cu timpul se ivesc tot mereu altele și altele și cu ele și constituirii de societăți: de lecturi, de arti, de muzică vocală și instrumentală, oratorie și chiar și de pictură, atât pe lângă școlăle noastre, cât și alături de școlăle străine⁷.

Incep seminariștii dela episcopiile noastre! In Oradea teologii cu iuriștii și cu liceanii din clasele 7 și 8 formează o societate de lectură, sub povățuirea profesorului preot Iustin Pop fiu, celebru orator bisericesc; tipăresc un almanah, *Zorile Bihorului*, carte de valoare literară, mult prețuită pe acel timp⁸.

In Viena în seminarul Sf. Barbara clericii noștri aveau societate de lectură, cu numele *Salba* (ștreag de mărgele) au tipărit traduceri vol. I, din marele *catehism*, al lui *Deharbe* și *Fabiola*, martira.

Tot așa s'au înființat societăți de tot felul acesta, în Sibiu, Cernăuți, Budapesta (Petru Maior) Viena (România Jună) Cluj (Iulia); Caransebeș (Ioan Popazu), Blaj (Inocențiu Klein) Gherla (Alexi Șincaianu) are organul „*Steua Mariei*“⁹.

Din procesele verbale ale societăților de astfel, știm¹⁰ unele altele, despre cele din: Satu-mare, Oradea, Baia mare.

La cea din Logoj, scriitorul acestor șire era membru, ca student de clasa VI *Arhiepiscopiasială*, în 1881-1882, Dr. Gheorghe Dobrin cl. VIII era prezident. Dr. Toma Madincea notar. Convenirele se țineau săptămânal în cancelaria comitetului parohial ortodox, în *ograda bisericii mari*. Aveam și o bibliotecă și ne vineau gazete și reviste. Poliția statului a desființat așezământul, dar biblioteca în mare parte s'a salvat, prin membrul ei Dr. Alexandru Birăescu, care în o noapte a furat-o și ascuns la el până a murit.

Dacă cea mai veche societate studențească românească, e cea de acum o sută de ani, cele mai noi sunt:¹¹ a teologilor gr. cat. din Logoj, apoi a elevilor dela școlăle secundare tot din Logoj, din internatele lor gr. catolice. Ambele acum strănse.

7. In o vreme am ajuns a avea la școlăle tot felul de reuniuni: de sport, de inot, de premilitărie, de cercetăsie.

8. *Teodor Neș*, Oameni din Bihor. Oradea, 1938. *E. Potoran*. Poezii Bihorului, Oradea, 1934 și Dr. *Iacob Radu*, Istoria diecezei române unite a Orăzii-Mari. Oradea 1932 pg. 214-5.

9. Iubileul de 75 ani dela crearea ei, cnf. rev. „Cultura Creștină“, Blaj, 1944, pg. 330-331.

10. *Vasile Sourtu*, Petru Bran, Satu-mare 1939 și rev. „Transilvania“, Sibiu, 1941 pg. 300-303.

11. *Iosif E. Naghia*, ziar „Răsunetul“, Logoj Nr. 19-1945.

Cele mai noi se ivesc sau mai bine zis se vor ivi la seminărele teologice: Cluj, (ortod.) Oradea, (ort.) Sighetul Marmăției, (ort.) Timișoara (ort.) și Baia mare (gr. cat.).

Șe știe in fine, că revista diecezei Aradului „Biserica și Școlă“ se a desvoltat din o foaia manuscrisă a studenților teologi deacolo, „*Speranța*“, la carea pe lângă studenți, scriau și profesorii lor și alți preoți.

Dr. Ștefan Pop

INFORMAȚII

Predică. Vineri, 29 I, c. la Sfinții Petru și Pavel va predica în biserica catedrală Prot. Dr. G. Cotoșman.

Examen de cvalificație preotească. Luni, 18 I. c. în prezența Prea Sf. Sale Episcopului nostru Veniamin s'a ținut examenul de cvalificație preotească, la care s'au prezentat 7 teologi absolvenți ai Academiei noastre teologice și au fost clasificați în modul următor: I. *Capotescu*, I. *Cocârlă* și N. *Șușoi* cu distinc: Iar A. *Adam*, N. *Cârdaș*, G. *Neda* și E. *Sârbu* cu foarte bine.

Incheierea anului la școlă eparhială de cântăreți. Miercuri în 20 I. c. s'au ținut examenele de fine de an la Școlă eparhială de cântăreți. Au absolvat școlă anul acesta 3 (trei) cantoriși anume: M. *Birescu* din Gavojdia cu media foarte bine, N. *Scrobotan* din Petnic cu foarte bine și I. *Capotescu* din Brănești cu bine.

Distincție. P. Sf. Sa Episcopul nostru Veniamin, — apreciind zelul pastoral și activitatea preotului *Petru Iana* din Curtea, — i-a împărțit binecuvântarea arhierască pentru a purta *brâu roșu*.

Serbare de fine de an la grădinișele de copil mici din loc. Duminică în 17 Iunie a. c. s'a ținut o reușită serbare artistică în sala cinematografului „Comunal“ din loc, cu copilașii grădinișei de copii Nr. 2. Iar Sâmbătă, în 23 I. c. la ora 3 p. m. in aceeași sală cu copilașii grădinișei Nr. 1.

Ființele nevinovate și nestricate de timp și de mediu, plăcute și Mântuitorului nostru, au stors lacrimi de bucurie din ochii părinților și au procurat momente de reculegere curat omenească pentru publicul numeros.

Incheierea anului școlar la Academia noastră Teologică. Duminică în 17 Iunie a. c. într'un cadru restrâns și sobru, s'a făcut incheierea anului școlar la Academia noastră Teologică. După rugăciunea de mulțumire către Dumnezeu, săvârșită în biserica noastră catedrală, la ora 9 dimineața, studenții și profesorii s'au adunat într'o sală a Academiei, unde a sosit și P. S. Sa Episcopul Veniamin însoțit de membrii Consiliului eparhial. P. O. Păr. Prot. Dr. Zeno Munteanu, Rectorul Academiei, într'o substanțială cuvântare, a subliniat momentele mai importante din anul școlar incheiat și a arătat condițiile grele în care studenții și-au făcut studiile anul acesta. O parte din studenți au fost aproape anul întreg sub arme. Câțiva dintre ei au fost răniți iar doi au căzut pe câmpul de luptă. Vorbind, în cuvinte alese, despre sublimitatea misiunii preotești, Păr. Rector se adresează în special absolvenților de teologie, cărora le

dă sfaturi potrivite pentru lucrul misionar în via Domnului.

P. S. Sa Episcopul Veniamin, completând cuvântarea Păr. Rector, arată studenților idealul de care trebuie să fie călăuziți în viață, ca unii care s'au consacrat celei mai frumoase vocațiuni. Absolvenților de teologie le adresează cuvinte de întărire duhovnicească și îmbărbătare misionară, arătându-le chipul cum și-au îndeplinit misiunea sfântă primii trimiși ai Domnului la evanghelizare.

După acestea studenții și profesorii Academiei, înconjurând cu dragoste și devotamentul lor pe P. Sf. Sa, au participat la Sf. Liturghie, înnoindu-și rugăciunile către Dumnezeu.

Numire. Păr. Dr. D. Belu, profesor la Acad. teologică din Timișoara-Oradea, detașat la Ministerul Cultelor este delegat director al învățământului religios.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 2923 B. 1945.

CONCURS

Pentru ocuparea postului de Econom la Internatul teologic din loc se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare.

Alesul econom va beneficia de locuință, luminat și încălzit în natură, precum și de salariul prevăzut în bugetul statului și hrana pentru cel mult două persoane.

Doritorii a ocupa acest post își vor înainta cererea însoțită de actele prevăzute în Statutul funcționarilor publici, cel mai târziu până la 19 Iulie a. c.

Sunt preferații preoții văduvi și cu activitate bine cunoscută în trecut.

• Caransebeș la 19 Iunie 1945.

Episcop: **† VENIAMIN**
Consilier referent: **Dimitrie Sgaverdia**

Nr. 2920 C. 1945.

NOTĂ

P. C. Preoți cari doresc și binevoiesc să colaboreze la Calendarul românului pe anul 1946, sunt rugați să ne înainteze articolele, sau informațiile până la data de 1 August 1945.

Articolele să fie scurte, scrise citet, pe o singură pagină cuprinzând probleme care să intereseze viața bisericească și socială a poporului nostru. Să fie scrise în limba poporului ca să fie ușor înțelese de acesta.

Această invitație să fie comunicată și celorlalți colaboratori laici din parohiile noastre.

Caransebeș la 9 Iunie 1945.

Episcop: **† VENIAMIN**
Consilier referent: **Prot. Dr. M. Bănescu**

Judecătoria de pace mixtă Caransebeș, instanța cărților funciare.

Nr. 308|1945 c. f.

PUBLICAȚIUNE

Judecătoria de Pace Mixtă Caransebeș, ca instanța de cărți funciare, având în vedere că, noile cărți funciare ale satului Vama-Marga, com. Marga Jud Severin, au fost terminate, aduce la cunoștința generală următoarele:

1. Toți cei interesați, cari pot dovedi nevalabilitatea oricărei inscripțiuni din noile cărți funciare, efectuate în baza dis. legilor Nr. XXIX: 1886 XXXVIII: 1889, XVI: 1891 și în baza disp. ord. Nr. 47.532|1897, sunt, invitați a-și înainta acțiunile lor, la această instanță, în termen de 6 (șase) luni, socotit dela data acestei publicațiuni, adică până la data de 11 Septevrie 1945 inclusiv, căci în caz contrar, acțiunea intentată după acest termen, nu poate ataca drepturile de carte funciară, câștigate, după expirarea acestui termen, cu bună credință de un terțiu,

2. Sunt invitați toți cei interesați cari doresc să conteste înscrierea dreptului de proprietate în baza posesiunii faptice, în cazurile prev. de art. 16 și 18 din legea Nr. XXIX 1886 și art. 5 și 6 din legea Nr. XXXVIII 1889, să înainteze la această instanță protestul lor, în termen de 6 luni, adică până la data de 11 Septemvrie 1945 inclusiv, deoarece în caz contrar, după expirarea acestui termen, protestul nu va mai putea fi luat în considerare.

3. Sunt invitați apoi toți cei interesați cărora li s'ar fi adus, în orice mod, vre-o atingere dăunătoare drepturilor lor în cazurile de transcriere prev. de disp. art. 18 și 12 din legea Nr. XXIX 1886 și 16 din legea Nr. XXXVIII 1889, să înainteze acestei instanțe în termen de 6 luni, adică până la data de 11 Septemvrie 1945 incl. reclamațiunile lor deoarece după expirarea acestui termen, inscripțiunile pe orice fel, nu se mai pot ataca decât numai pe cale de proces și fără a se putea viola drepturile câștigate între timp, cu bună credință, de un terțiu.

4. Se pune în pedere celor cari au depus acte originale la Comisiunea delegată cu întocmirea noilor cărți funciare, că aceste acte le pot ridica dela această instanță depunând în schimb copii de pe aceste acte întocmite pe cheltuiala proprie.

5. În fine, se aduce la cunoștința publică, că vechile cărți funciare ale satului Vama-Marga, com. Marga, jud. Severin, au fost scoase din vigoare și că începând cu data de 11 Martie 1945 rezolvarea cererilor privind drepturiile din noile cărțile funciare ale acestui sat, se face potrivit dispozițiunilor cuprinse în Regulamentul cărților funciare din 15 Decemvrie 1855, a legilor și ordonanțelor ulterioare de complectare a acestui regulament.

Această încheiere se va comunica celor interesați

Caransebeș, la 11 Martie 1945.

Judecător: **ss. Nic. Tănăseanu**
cond. c. f.: **ss. Ion Ianoșiu**